

Roel in 't Veld, een bezorgde en

Tekst: Oscar van Dam Foto's: Pitopolo

De 64-jarige professor Roel in 't Veld is één van Nederlands bekendste bestuurskundigen. Sinds maart 2006 is hij verbonden aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen met een leerstoel Good Governance. Hiervoor komt hij vier keer per jaar naar Curaçao, om gedurende twee weken colleges en presentaties te geven. Zijn college 'de introductie tot corporate governance' wordt bijgewoond door studenten van de rechtenfaculteit en de sociaal-economische faculteit. En hij geeft een speciaal college over good governance voor de publieke en private sector. "Die laatste groep 'studenten' bestaat uit mensen met ervaring: oud-ministers en goed ingevoerde ambtenaren," zegt In 't Veld, voor wie dit persoonlijk een boeiende ervaring is. Hij vertelt over de Dag van het Commissariaat die zijn studenten – 'dat konden ze heel goed zonder mij' – eind vorig jaar mede hadden georganiseerd in het gebouw van

de Centrale Bank. "Daar hebben we onze visie gegeven op wat er op het niveau van commissariaten moet gebeuren op Curaçao." Er is een website 'governance' in de maak, toegespitst op Curaçao. "We hebben de rollen verdeeld, wie de redactie vormt en wie de analyse van cases gaat doen. Heel interessant."

Het eerste optreden van In 't Veld op Curaçao dateert van 2005, toen hij in de UNA een lezing gaf. Intussen is hij bij twee conferenties betrokken geweest, schreef over duurzaamheid in het jaarboek van de UNA van 2006 en hield in maart 2006 zijn oratie. Samen met een promovendus is hij bezig met onderzoek naar wat hij noemt hybride organisaties. "Organisaties die tussen publieke en private ondernemingen in zitten, zoals overheidsnv's op Curaçao." De student die hij begeleidt voor promotie deed onlangs onderzoek bij Selikor. In 't Veld: "Dat had niets te

Hij geeft op Curaçao workshops aan (oud)ministers en topambtenaren. Studenten van de Universiteit van de Nederlandse Antillen krijgen college van hem. Hij houdt zich bezig met het verbeteren van het niveau van de commissarissen en hij doet onderzoek naar de culturele invloed op het concept 'afleggen van verantwoording'. Hoogleraar bestuurskunde Roel in 't Veld heeft een veelzijdig werkterrein, maar is niet een man van de korte termijn. Duurzaamheid, daar draait het om, zegt hij. "Je kunt geen onderneming meer leiden zonder aandacht voor duurzaamheid."

maken met de ophef die onlangs over het bedrijf is ontstaan. De promovendus doet onderzoek naar de werkwijze van afvalbedrijven en heeft daarvoor enkele bedrijven in Nederland onder de loep genomen. Uit dat oogpunt is het interessant om te weten hoe het bedrijf op Curaçao functioneert." Doel is, zegt hij, om erachter te komen of de culturele verschillen die er bestaan tussen Curaçao en Nederland, maar ook tussen bijvoorbeeld Curaçao en Amerika, van invloed zijn op het begrip governance. "Amerikanen menen dat 'governance' iets is dat op de hele wereld aan dezelfde voorwaarden moet voldoen, maar is dat reëel? Neem het concept 'verantwoording afleggen'. Bestaat er een culturele beleving van het begrip 'verantwoording afleggen'? Hoe denkt men daar precies over? Waarom is een Curaçaose politicus minder geïnteresseerd in verantwoording afleggen dan een Nederlandse politicus?" Hij kan daar

wel wat uitspraken over doen, zegt hij, 'maar daar schiet niemand iets mee op.' Het moet wetenschappelijk verantwoord zijn. En dat is best lastig, zegt hij.

Vorige week vrijdag werd het plan voor de oprichting van een Bestuursacademie besproken. "De premier liet weten helaas niet te kunnen komen, maar ze is zeker geïnteresseerd in de materie," zegt In 't Veld. "Sterker nog: ze is een warm pleitbezorger van 'good governance'." De Bestuursacademie is volgens de hoogleraar een goed initiatief. "Maar het is de vraag of je dat alleen voor Curaçao moet doen. Ik ben bang dat je dan snel klaar bent. Misschien moeten we proberen een Bestuursacademie voor het hele Caribisch gebied op te zetten."

Verdient het geen aanbeveling om public servants aanvullende kennis te geven? "Samen met Uli Rosenthal heb ik in Nederland de School voor Openbaar bestuur opgericht. Inmiddels werken we samen met zes universiteiten. Zoiets zou je ook kunnen opzetten op Curaçao, maar dan aangepast aan de lokale situatie. En dan met docenten van hier. Er is namelijk genoeg intellectueel kapitaal alhier om les te geven. Hetzelfde geldt voor commissarissen. Er zijn al plannen om een kortere opleiding voor commissarissen te geven, zodat je kunt beginnen met een register van commissarissen. Mensen die een opleiding hebben gevolgd, krijgen een plek in dat register, zodat bedrijven daar hun keuze uit kunnen maken. Het is ook goed voor betrokkenen om na verloop van tijd hun kennis bij te spijkeren. In Nederland is dat in professionele kringen niet ongebruikelijk." Op Curaçao bestaat veel kritiek op het niveau van de commissarissen. Een opleidingsinstituut kan iets positiefs bijdragen."

In 't Veld is zich ervan bewust dat de ideeën rond good governance, het niveau van de bestuurders, de kwaliteit van de commissarissen een directe link met de actualiteit op Curaçao hebben. "Of het een

Curriculum Vitae

Roeland Jaap (Roel) in 't Veld (1942) heeft een indrukwekkend cv. Hij was onder meer hoogleraar Bestuurskunde aan de Katholieke Universiteit Nijmegen, Directeur-generaal voor het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek bij het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen in Zoetermeer, hoogleraar Bestuurskunde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, hoogleraar Bestuurskunde aan de Rijksuniversiteit te Leiden, staatssecretaris Onderwijs en Wetenschappen, voorzitter van de Raad van Toezicht IB groep Groningen, decaan van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur, bijzonder hoogleraar organisatiekunde aan de Universiteit van Amsterdam, hoogleraar Bestuurskunde aan de Universiteit van Utrecht, visiting professor aan het Europees Universitair Instituut te Florence. Hij is nog steeds werkzaam als voorzitter van de Raad van Advies van de Utrecht School of Governance, hoogleraar aan de Open Universiteit NL, hoogleraar Good Governance aan de Universiteit Nederlandse Antillen en directeur kennisvalorisatie NGI.

In 't Veld was lid van vele (overheids)commissies en van de Partijraad van de PvdA. Hij was fractievoorzitter van de gemeenteraad Leiden. Momenteel is hij lid van verschillende redactie- en adviesorganen, zoals commissaris bij Berenschot Procesmanagement, Senior Research Fellow aan de Institute of Public Policy aan de George Mason University, commissaris IBM Nederland, voorzitter Raad Ruimte-, Milieu- en Natuuronderzoek (RMNO), president-commissaris Prorail en Lid van de Raad van Toezicht Nederland Kennisland. Zijn carrière begon al vroeg. In het schooljaar 1958-1959 was hij hoofdredacteur van de schoolkrant van het gymnasium, zo meldt hij op zijn cv.

Als wetenschapper was hij veelvuldig betrokken bij advisering van de overheid en als topambtenaar en bestuurder was hij nauw betrokken bij de ontwikkeling en implementatie van een nieuw stelsel van studiefinanciering. In 't Veld werd in 1993 benoemd tot staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen. Hij trad echter al na tien dagen af wegens problemen rond een door hem als hoogleraar vervulde nevenfunctie.

Over zijn drukke werkzaamheden doet hij luchtig. "Een paar jaar geleden ben ik met alle grote banen opgehouden. Ik ben daarna even met pensioen geweest, maar dat beviel niet", zegt hij lachend. "Nu doe ik alleen nog maar leuke dingen."